

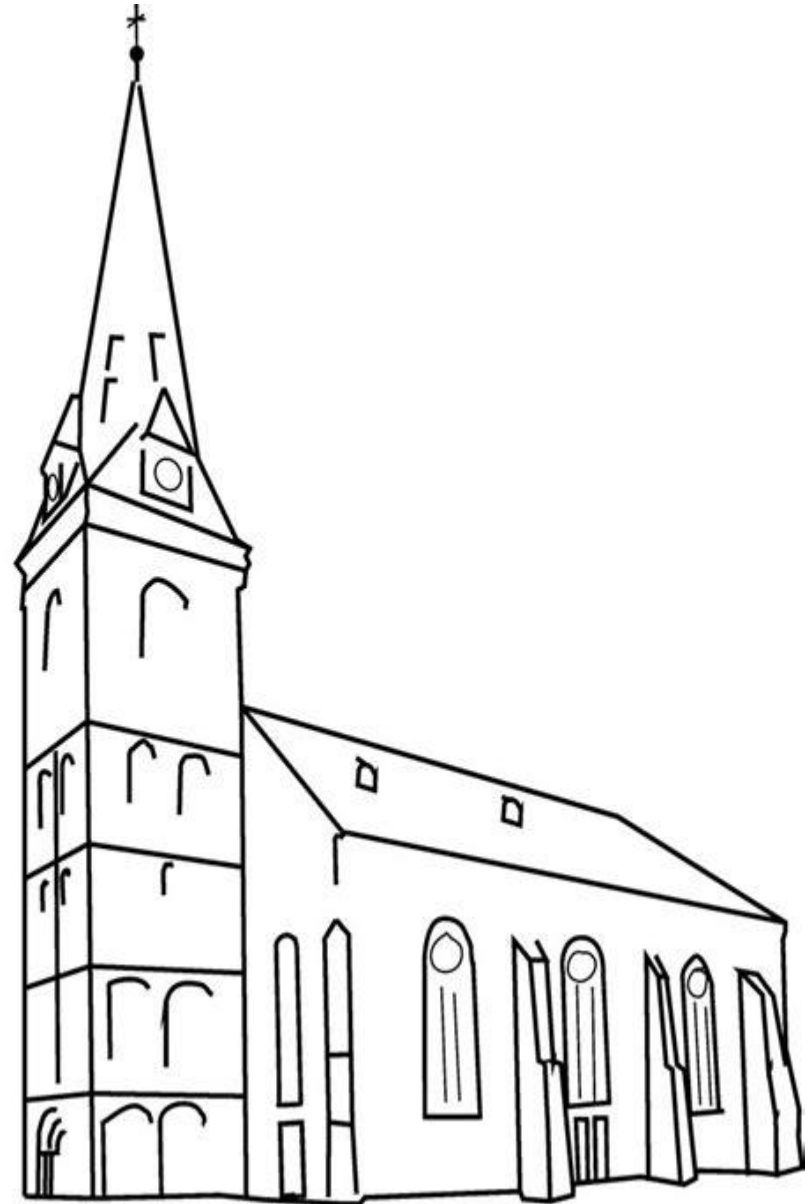
Kerkbalans: de veerkracht van gemeenschappen?

Prof. Dr. Lucas Meijs
Strategic Philanthropy and Volunteering

Rotterdam School of Management
Erasmus University Netherlands

1. Dit is een verhaal over de nog steeds stevige fundamenten van de Nederlandse samenleving
2. Dit is een verhaal over de kracht van organisatorische pluriformiteit
3. Dit is een pleidooi voor het onderkennen van de kracht van organisaties, fysieke gebouwen en tradities
4. dit is een erkenning van vrijwilligers(werk)

Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations
Vol. 14, No. 2, June 2003 (© 2003)

Collective and Reflexive Styles of Volunteering: A Sociological Modernization Perspective

Lesley Hustinx^{1,2} and Frans Lammertyn¹

This paper presents a theory-guided examination of the (changing) nature of volunteering through the lens of sociological modernization theories. Existing accounts of qualitative changes in motivational bases and patterns of volunteering are interpreted against the background of broader, modernization-driven social-structural transformations. It is argued that volunteer involvement should be qualified as a biographically embedded reality, and a new analytical framework of collective and reflexive styles of volunteering is constructed along the lines of the ideal-typical biographical models that are delineated by modernization theorists. Styles of volunteering are understood as essentially multidimensional, multiform, and multilevel in nature. Both structural-behavioral and motivational-attitudinal volunteering features are explored along the lines of six different dimensions: the biographical frame of reference, the motivational structure, the course and intensity of commitment, the organizational environment, the choice of (field of) activity, and the relation to paid work.

KEY WORDS: modernization theory; biography; reflexivity; volunteerism; styles of volunteering.

INTRODUCTION

Hustinx en Lammertyn (2003) geven aan dat vrijwilligerswerk aan het verschuiven is van collectieve structuren naar individuele structuren

- Mensen doen vrijwilligerswerk als onderdeel van hun eigen biografie.
- Mensen hebben geen behoefte aan intermediaire organisatie.
- Vrijwilligerswerk wordt episodisch.
- Vrijwilligers maken hun eigen lichte en tijdelijke organisaties.

13. *Nachtwakers of omnivoren?* *Het participatieprofiel van* *universiteitsstudenten in Nederland en* *Vlaanderen*

LESLEY HUSTINX, LUCAS C.P.M. MEIJS, FEMIDA HANDY en
RAM A. CNAAN

SAMENVATTING

Over de mate waarin de jongeren van vandaag nog betrokken zijn in het politieke en sociale leven heerst een algemene bezorgdheid. De claim dat er een systematische terugloop van de politieke en maatschappelijke participatie van jongeren plaatsvindt, wordt echter betwist. Er zou daarentegen sprake zijn van een vervanging van de meer traditionele, formele en geïnstitutionaliseerde participatievormen door nieuwe, geïndividualiseerde types van engagement. In dit hoofdstuk onderzoeken we de plausibiliteit van een alternatieve hypothese: de pluralisering van de participatie, waarbij traditionele en nieuwe participatievormen op een meer creatieve en complexe wijze gecombineerd worden. Om deze assumptie empirisch te onderzoeken, zijn 1493 studenten in Nederland en Vlaanderen geënquêteerd over hun politieke en maatschappelijke participatie. Op basis van een latente-klassenanalyse onderscheiden we vijf participatieprofielen: passieve burgers, klassieke vrijwilligers, humanitaire burgers, burger-nachtwakers en burger-omnivoren. De resultaten ondersteunen de pluraliseringsthese.

Trefwoorden: burgerschap, politieke participatie, vrijwilligerswerk, geefgedrag, latente-klassenanalyse

1. INLEIDING

Al enkele decennia woedt er een levendig publiek debat over de mate waarin de burgers van vandaag nog betrokken zijn bij het politieke en maatschappelijke gebeuren. Veelvuldig wordt geclaimd dat er een systematische terugloop van de politieke en maatschappelijke participatie plaatsvindt, die wordt veroorzaakt door een fundamentele verschuiving tussen generaties. Een nieuwe generatie van jonge, apathische burgers zou opkomen. In zijn academische bestseller *'Bowling Alone'* (2000), stelt Robert Putnam dat de jongere Amerikaanse generaties substantieel minder betrokken zijn bij het sociale en politieke leven dan de oudere generaties (geboren tussen

A.E. Bronner et al. (red.), *Ontwikkelingen in het marktonderzoek: Jaarboek MarktOnderzoek-Associatie*, dl. 36, 2011. Haarlem: SpaarHout.

223

- Hustinx et al (2011) geen sprake van Transformatie (van collectief naar reflectief) maar van **Pluralisatie** (van collectief naar collectief en reflectief en wat er tussen zit)
- Bijna 1500 Studenten enquête over hun participatie (formeel vrijwilligerswerk, informeel vrijwilligerswerk, virtueel vrijwilligerswerk, donaties, conventioneel activisme, onconventioneel activisme, politiek consumentisme (buycot / boycott))
- 5 profielen
 1. Ongeëngageerd, passief (.19)
 2. Klassieke vrijwilligers (.13)
 3. Maatschappelijk geëngageerden (.12)
 4. Burger-nachtwakers (.39)
 5. Civic burger-omnivoren (.17)

Drie soorten vrijwillige energie / hulpbronnen

WILDE ZALM

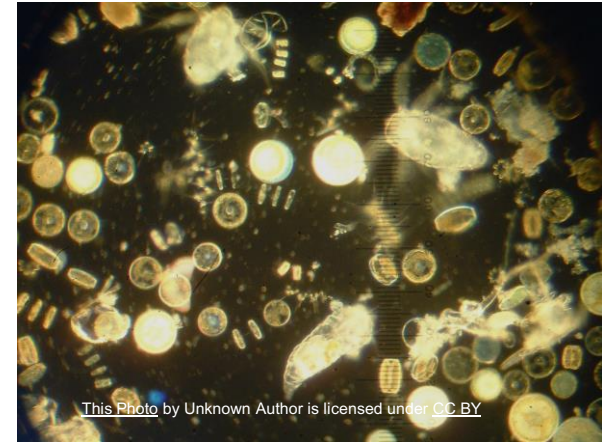
Traditionele vrijwilligers hulpbron

KWEEKVIS

Derde partij vrijwilligers hulpbron

PLANKTON

Spontane vrijwilligers hulpbron

Koolen-Maas et al (2023).

Er zijn drie hulpbronnen van vrijwillige energie die zich materialiseren in episodisch maar ook doorgaand vrijwilligerswerk.

Maar wat is het ecosystem hiervoor?

Special Issue Manuscripts

Rethinking Volunteering as a Natural Resource: A Conceptual Typology

Stephanie A. Koolen-Maas^{1,2},
Lucas C. P.M. Meijs²,
Philine S. M. van Overbeeke²,
and Jeffrey L. Brudney³

Abstract

Volunteering can be understood as a human-made, renewable resource that can be grown and recycled, and whose continuation and volume of flow can be influenced by human beings positively as well as negatively. We extend the metaphor and break down the monolithic concept into three categories: traditional (wild salmon), third party (farmed fish), and spontaneous (marine zooplankton). Each volunteer resource (a) manifests in particular forms of volunteer service, (b) serves different purposes, (c) has different antecedents, (d) is harvested in different ways by different stakeholders meeting different conditions, and requires a specific form of management, based on its (e) benefits and challenges, (f) resource level, (g) propagation methods, and (h) sustainability needs. The three resources are fluid and interact dynamically. The distinction of three volunteer resources and their dynamics extends the conceptualization of volunteering as a natural resource and informs a new research agenda.

Keywords

volunteering, volunteer management, volunteer typology, volunteer resources, volunteer potential

Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly
1-25
© The Author(s) 2022
Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/08997640221127947
journals.sagepub.com/nvswvs
SAGE

De waarde van vrijwilligerswerk

- Aantal 'plaatsen'
 - 1490 protestantse gemeenten
 - 650 RK parochies
 - gemiddeld 6 per gemeente)
- Vrijwilligers kerk:
 - 140.000 protestantse (10% vd gemeente)
 - 143.300 RK
 - Met 4 uur per week (gemiddelde vrijwilliger in NL) is dat **28.000 FTE**
 - 4% van de vrijwilligers
- Vrijwilligers kerkbalans:

• 2 kern per 'plaats' (2000)	4.000
• Kerkbalanslopers 15 per plaats (50%)	15.000
• Digitale actie 2 per plaats (50%)	2.000

Schatting		
Kern (jan 8 uur/w, feb 4 uur/w)		50 uur
Kerkbalanslopers		8 uur
4.000 * 50	200.000	
15.000 * 8	120.000	
2.000 * 15	30.000	
Veilige schatting		350.000 uur

Drie niveau's van waarde

Micro / individueel

Vrijwilligers

- Persoonlijke ontwikkeling
- Sociaal kapitaal
- Professionele ontwikkeling
- Welzijn
- Affectieve uitkomsten
- Normen & waarden uitdragen
- Financiële waarde
- Tastbare beloning

Beneficianten

- Affectieve uitkomsten
- Onderlinge relatie

Betaalde collega's

- Affectieve uitkomsten
- Werk gerelateerde uitkomsten
- Onderlinge relatie
- Financiële waarde

Meso / organisatie

Host organisatie

- **Organisatie uitkomsten**
- Financiële waarde
- Disruptie

Zendende organisatie

- Werknemer / student uitkomsten
- Organisatie uitkomsten
- Financiële waarde

Macro / samenleving

Gemeenschappen

- Voldoen aan behoeften van de gemeenschap
- Uitkomsten voor de gemeenschap
- Duurzame lokale *civil society*
- Uitkomsten voor de non-profit sector
- Financiële waarde

Bredere samenleving

- Maatschappelijk gedrag
- Sociale verandering
- Financiële waarde
- Toegenomen ongelijkheden

Sommige waarden kunnen
zowel negatief als positief zijn

De (presentie) waarde van de kerk(gebouwen)

Het ecosysteem van een gemeenschap en van vrijwilligerswerk heeft behoefte aan fysieke + eigen ruimte

- Fysiek naast de virtuele, de eigen huiskamer en de horeca
- Zelfstandig zonder overheidsbemoeienis

Fysieke presentie

- Fysieke opslag
- Fysieke ontmoeting
- Podium voor andere initiatieven

Emotionele presentie

- Altijd welkom
- Zichtbaar ijkpunt
- Herinneringen (aan eerdere generaties)

Vragen?

FOKKE & SUKKE

STUREN DE VRIJWILLIGERS AAN

LUISTER, DE VRIES, ALS JIJ
ZO BLIJFT KLOOIEN, HOUDEN
WE HET OP JE LOON IN...

...EH FOKKE...?

RGVT

FOKKE & SUKKE

WERVEN VRIJWILLIGERS

PSSST

SNOEPJE?

RGVT